

Учреждение образования
«Брестский государственный университет
имени А.С. Пушкина»

Факультет иностранных языков

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ГЕРМАНСКОЙ ФИЛОЛОГИИ И ЛИНГВОДИДАКТИКИ

Материалы XX Международной
научно-практической конференции

Брест / Беларусь, 26 февраля 2016 года

**Учреждение образования
«Брестский государственный университет имени А. С. Пушкина»
Факультет иностранных языков**

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ГЕРМАНСКОЙ ФИЛОЛОГИИ И ЛИНГВОДИДАКТИКИ

**Материалы XX Международной
научно-практической конференции**

Брест / Беларусь, 26 февраля 2016 года

Брест
«Альтернатива»
2016

УДК 811.11+372.016:811.111'112.2(082)

ББК 81.2Англ+81.2Нем

А34

Рецензенты:

С. Л. Бобырь, кандидат педагогических наук, доцент

В. И. Рахуба, кандидат филологических наук, доцент

Редакционная коллегия:

Е. Г. Сальникова, кандидат филологических наук, доцент

Н. А. Тарасевич, кандидат филологических наук, доцент

И. Ф. Нестерук, кандидат филологических наук, доцент

Л. Я. Дмитрачкова, кандидат педагогических наук, доцент

В. В. Авраменко, кандидат филологических наук, доцент

В. М. Иванова, доцент

А. П. Сацук, старший преподаватель

Актуальные вопросы германской филологии и лингводидактики : материалы XX Междунар. науч.-практ. конф., Брест, 26 февраля 2016 г. /Брест. гос. ун-т имени А. С. Пушкина; редкол. : Е. Г. Сальникова [и др.]. – Брест : Альтернатива, 2016. – 320 с.

ISBN 978-985-521-544-9.

В сборник вошли материалы XX Международной научно-практической конференции, которая проходила 26 февраля 2016 года на базе факультета иностранных языков Учреждения образования «Брестский государственный университет имени А. С. Пушкина».

Сборник включает материалы, в которых рассматриваются актуальные вопросы изучения языка в системном и функциональном аспектах, дискурсивного анализа и современного литературоведения, а также проблемные аспекты лингводидактики и методики обучения иностранным языкам.

Сборник адресован научным сотрудникам, преподавателям ВУЗов, аспирантам, студентам. Ответственность за содержание и стиль публикуемых материалов несут авторы.

УДК 811.11+372.016:811.111'112.2(082)

ББК 81.2Англ+81.2Нем

ISBN 978-985-521-544-9

© БрГУ имени А.С. Пушкина, 2016

© Оформление. ЧПТУП «Издательство
Альтернатива», 2016

Булавко М. А.	
Инновационная деятельность современного учителя	244
Василевский А. А.	
Использование УМК по английскому языку в средних школах в русле интерактивного обучения	246
Василюк Т. В.	
Использование информационно-коммуникационных технологий для совершенствования познавательных способностей учащихся.....	250
Колосова Ю. Н.	
Реализация модели интегрированного обучения «английский язык – информатика» на примере работы объединения по интересам «Hello, компьютер»	252
Гецэвіч Ю. С., Крывальцэвіч А. В.	
Распрацоўка канцэпцыі мабільнага прыстасавання ў сферы турызма як сродка ўспрыяцця замежнікам культурна-маўленчых асаблівасцяў краіны.....	254
Качан Я. С., Крывальцэвіч А. В., Маракуліна П. А.	
Праблемы апрацоўкі колькасных выказаў з адзінкамі вымярэння на прыкладзе дыстанцыі, даўжыні, хуткасці і памеру для англійскай і беларускай моў	257
Гецэвіч Ю. С., Лысы С. І.	
Выкарыстанне камп'ютарна-лінгвістычных сэрвісаў праекта www.corpus.by як лінгвадыдактычных сродкаў навучання замежным і родным мовам	261
Станіславенка Г. Р., Гецэвіч Ю. С., Лысы С. І.	
Выкарыстанне камп'ютарна-лінгвістычных сродкаў для перакладу ўніверсальнай дзесяткавай класіфікацыі дамену “тэатр” з англійскай на беларускую мову і генерацыя алфавітна-прадметнага паказальніка.....	264
Кунцевич А. А.	
Диалоговая технология обучения речевым стратегиям учащихся 7 класса общеобразовательной школы: первый опыт	267
Лапунова О. В.	
Просмотр телевизионных репортажей как средство развития навыков и умений понимания иноязычной речи на слух	271

группах. Результаты работ выводились на интерактивную доску и распечатывались для последующей работы.

После проведения цикла интегрированных уроков мы провели промежуточную диагностику и оценили эффективность интегрированного обучения. Показатели уровня знаний возросли до 81 %.

Таким образом, исходя не только из данных показателей, но и реакции обучающихся на подобные уроки, интегрированные задания и необычную форму организации занятий, мы пришли к выводу, что интегрированное обучение английскому языку и информатике младших школьников актуально и целесообразно.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Азимов, Э.Г. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) / Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. – М. : ИКАР, 2009. – 448 с.
2. Гальскова, Н.Д. Теория обучения иностранным языкам. Лингводидактика и методика / Н.Д. Гальскова, Н.И. Гез. – М. : Академия, 2006. – 336 с.
3. Кодекс Республики Беларусь об образовании № 243-З: принят Палатой представителей 2 декабря 2010 г.: одобр. Советом Респ. 22 декабря 2010 г.: текст Кодекса по состоянию на 04 января 2014 г. – Минск : Амалфея, 2011. – 496 с.

Ю.С. ГЕЦЭВІЧ, А.В. КРЫВАЛЬЦЭВІЧ

Мінск, Аб'яднаны інстытут праблем інфарматыкі НАН Беларусі

РАСПРАЦОЎКА КАНЦЭПЦЫІ МАБІЛЬНАГА ПРЫСТАСАВАННЯ Ў СФЕРЫ ТУРЫЗМА ЯК СРОДКА ЁСПРЫНЯЦЦЯ ЗАМЕЖНІКАМ КУЛЬТУРНА-МАЎЛЕННЫХ АСАБЛІВАСЦЯЎ КРАІНЫ

Тэндэнцыі ў выкладанні замежных моў звязаны не толькі са зменай метадычнай парадыгмы, але і з тэхнічным і тэхналагічным аснашчэннем працэсу навучання, што адлюстравана ў шырокім выкарыстанні новых лінгвадыдактычных сродкаў – мультымедыйных камп'ютарных праграм [3].

Згодна заяве кіраўніка каманды Пошука Google, Аміта Сінгхала (Amit Singhal), летам 2015 года колькасць запытаў з мабільных прылад у Google упершыню перавысіла колькасць запытаў са стацыянарных камп'ютараў [4]. Гэта азначае, што колькасць карыстальнікаў мабільнымі прыладамі павысілася, што ў выніку дае павышенне попыту на карыстанне мабільнымі прыстасаваннямі.

На падставе зместу дзяржаўнай праграмы развіцця турызму ў Рэспубліцы Беларусь вядома, што турызм з'яўляецца адной з важнейшых сфер эканомікі. У 2010 годзе Рэспубліку Беларусь наведала 4 млн замежных грамадзян, экспарт турыстычных паслуг склаў 146,7 млн даляраў ЗША, што ў 6,8 разы больш, чым за перыяд 2005 года [1].

Таму аўтары лічаць важным пачаць распрацоўку мабільнага прыстасавання, якое можа быць выкарыстана як турыстычная і як лінгвадыдактычная кампанента.

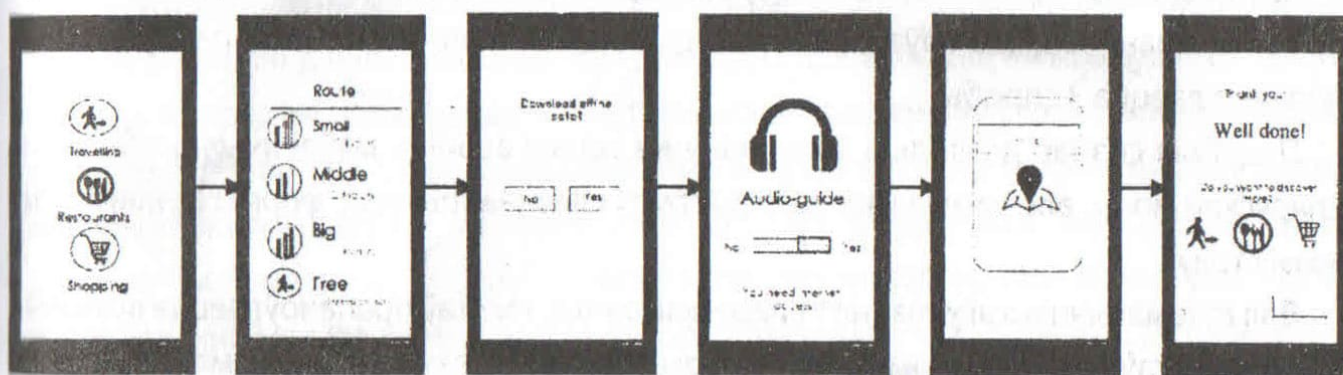
Асноўная праблема рынку мабільных прыстасаванняў у сферы турызма – адсутнасць дастатковай навігацыйнай інфармацыі па гарадах Беларусі (выключэнне – Мінск), а таксама адсутнасць прыстасаванняў, якія дазваляюць замежнікам самастойна вандраваць па горадзе без экскурсавода, але з магчымасцю азнаёміцца з культурнымі каштоўнасцямі і маўленчымі асаблівасцямі краіны.

Канцэпцыя дадзенага мабільнага прыстасавання накіравана на дзве асноўныя мэты: экскурсійная прэзентацыя гарадоў без удзелу чалавека-экскурсавода, а таксама фарміраванне стратэгіі выкарыстання, якая дазваляе азнаёміцца з маўленчымі асаблівасцямі беларускай мовы, выкарыстоўваць прыстасаванне як сродак для вывучэння замежнай мовы.

У адрозненне ад іншых прыстасаванняў канцэпцыя дадзенага мабільнага прыстасавання прадугледжвае:

- 1) Маршруты па абласных гарадах (Брэст, Гродна, Віцебск, Магілёў, Гомель).
- 2) Аўдыё-гід (гэта дае магчымасць свечасова звярнуць увагу на тую ці іншую славутасць, а таксама праслухаць факты пра гэты будынак ці месца).
- 3) Шматмоўнасць (беларуская, англійская, польская, украінская, руская і інш. мовы карыстання).

Мэтавай аўдыторыяй з'яўляюцца жыхары Заходняй Еўропы – носьбіты моў раманс-германскай групы.

Малюнак 1 – Сцэнар узаемадзеяння карыстальніка з мабільным прыстасаваннем (асноўныя крокі)

Сцэнар узаемадзеяння карыстальніка з мабільным прыстасаваннем пасля спампавання і ўсталявання складаецца з наступных этапаў (мал.1):

- пазначэнне мовы, якой вольна валодае карыстальнік;
- абранне тыпу маршрута (Travelling – экскурсійны маршрут, Restaurants – гастронамічны маршрут, Shopping – маршрут па гіпер-маркетах і гандлёвых цэнтрах);
- абранне працягласці экскурсіі (Small – 1 гадзіна, Middle – 2 гадзіны, Big – 3 гадзіны, Free – неабмежаваны час);

- адзначэнне, якая версія будзе выкарыстоўвацца: анлайн ці афлайн;
- калі анлайн – прапанова выкарыстання аўдыё-гіда (аўтаматычнае чытанне тэксту на кропках руху на абранай мове);
- усталяванне месцазнаходжання карыстальніка;
- пачатак экскурсіі;
- заканчэнне экскурсіі і прапанова абраць іншы маршрут.

Неабходна звярнуць увагу, што выкарыстанне аўдыё-гіда патрабуе доступу да сеткі Інтэрнэт.

На этапе правядзення экскурсіі, спачатку праводзіцца ўсталяванне месцазнаходжання карыстальніка мабільным прыстасаваннем з дапамогай геалакацыі. На працягу экскурсіі карыстальніку будзе прапанавана азнаёміцца з некаторымі словамі на беларускай мове. Прыкладны сцэнар узаемадзеяння карыстальніка з мабільным прыстасаваннем на гэтым этапе (гл. мал. 2):

«   , dear traveler!»

Малюнак 2 – Прыкладны сцэнар узаемадзеяння карыстальніка з мабільным прыстасаваннем

1. На экране паказваецца тэкст: hello, dear traveler!
2. Прапаноўваецца націснуць на слова hello.
3. Пасля націску карыстальнік слухае пераклад слова hello – ‘вітаю’.
4. Прапаноўваецца паўтарыць за аўдыё-гідам слова ‘вітаю’. На правільнае вымаўленне даецца 3 спробы.

Падобны сцэнар дазволіць замежніку не толькі ацаніць маўленчыя асаблівасці беларускай мовы, але і вывучыць пэўную групу слоў (напрыклад, формы ветлівасці ці назвы страў).

Для аўтаматычнага агучвання беларускамоўных тэкстаў прапаноўваецца выкарыстанне сэрвісаў, распрацаваных лабараторыяй распазнавання і сінтэзу маўлення АІПІ НАН Беларусі: Text-to-Speech PHP-Based Synthesizer (‘Сінтэзатар маўлення па тэксце’) [2].

Такім чынам, на дадзены момант аўтары распрацавалі сцэнар узаемадзеяння карыстальніка з мабільным прыстасаваннем (аўдыё-гідам па горадзе), якое характэрызуецца прысутнасцю аксіалагічнай, лінгвадыдактычнай, гнасеалагічнай функцыі, а таксама функцыяй трансляцыі сацыяльнага досвіду.

СПІС ЛІТАРАТУРЫ

1. Государственная программа развития туризма в Республике Беларусь на 2011–2015 годы // [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу : <http://mst.gov.by/ru/programma-razvitiya-turizma>. – Дата доступу : 8.02.2016.

2. Лабараторыя распазнавання і сінтэзу маўлення. Сэрвіс Text-to-Speech PHP-Based Synthesizer // [Electronic resource]. – Mode of access : <http://corpus.by/tts3/>. – Date of access : 9.02.2016.
3. Фісюк, А.М. Некоторые аспекты использования автоматизированных систем в лингводидактике и переводческой деятельности / А.М. Фісюк // Кросс-культурная коммуникация и современные технологии в исследовании и преподавании языков / Кросс-культурная коммуникация и современные технологии в исследовании и преподавании языков: материалы II Междунар. науч.-практ. конф, Минск, 25 окт. 2013 г. – Минск, 2014. – С.150–153.
4. Zakrzewski, Cat Mobile Searches Surpass Desktop Searches At Google For The First Time // Cat Zakrzewski // [Electronic resource]. – Mode of access : <http://techcrunch.com/2015/10/08/mobile-searches-surpass-desktop-searches-at-google-for-the-first-time/?ncid=rss#.54rwqr:fdAV>. – Date of access : 12.02.2016.

Я.С. КАЧАН, А.В. КРИВАЛЬЦЭВІЧ, П.А. МАРАКУЛІНА

Мінск, Аб'яднаны інстытут праблем інфарматыкі НАН Беларусі

ПРАБЛЕМЫ АПРАЦОЎКІ КОЛЬКАСНЫХ ВЫРАЗАЎ З АДЗІНКАМІ ВЫМЯРЭННЯ НА ПРЫКЛАДЗЕ ДЫСТАНЦЫІ, ДАЎЖЫНІ, ХУТКАСЦІ І ПАМЕРУ ДЛЯ АНГЛІЙСКОЙ І БЕЛАРУСКАЙ МОЎ

Сістэмы сінтэзу і распазнавання маўлення – гэта сістэмы, здольныя агучваць апрацаваны тэкст, ператвараць маўленне ў тэкст, выконваць пераклад з адной мовы на іншую, ажыццяўляць камунікацыю паміж чалавекам і камп'ютарам з дапамогай толькі голаса і г.д.

На сённяшні дзень падобныя сістэмы дастаткова якасна ажыццяўляюць усе пастаўленыя перад імі мэты. Аднак, нягледзячы на ўсе дасягненні ў гэтай галіне, застаюцца некаторыя праблемы, напрыклад, саманавучанне сістэм, іх здольнасць да самастойнага папаўнення слоўнікаў і іх прымянення да розных прадметных галін, універсальныя шляхі аўтаматызаванага аналізу семантычнага зместу тэкстаў. Таму можна сказаць, што даследаванні ў галіне аўтаматызаванай апрацоўкі натуральнай мовы, і ў прыватнасці беларускай мовы, з'яўляюцца актуальнымі і па сённяшні дзень.

Адной з асноўных праблем для сінтэзатара беларускага маўлення з'яўляецца ўспрыманне і агучванне незразумелых для машыны сімвалаў (лікі, скарачэнні, даты і г.д.) [1]. Але дадзеная праблема ўжо была вырашана замежнымі даследчыкамі, напрыклад, для англійскай мовы. Такая сітуацыя існуе таму, што беларуская мова адносіцца да сінтэтычных моў флектыўнага строю, а англійская да аналітычных моў. Пры аўтаматызацыі маўлення сінтэтычных моў узнікае шмат пытанняў, напрыклад, апрацоўка лікаў: іх пераўтварэнне ў колькасныя ці парадкавыя лічэбнікі. Таму аўтары дадзенага артыкула лічаць неабходным распрацаваць правераныя нармалізаваныя мноствы колькасных выказаў з адзінкамі вымярэння для далейшага тэставання сістэм сінтэзу і распазнаван-